

BANDERA

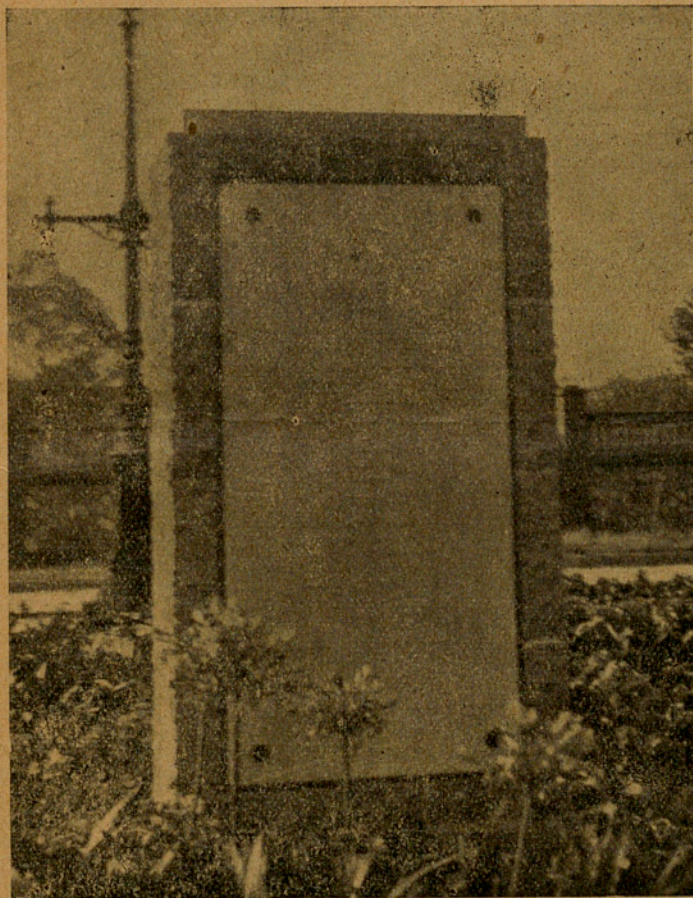
DEL POBLE CATALA

JULIOL

1946

BARCELONA

Any II Núm. 4

Aquest monument alçat a la memòria dels aviadors nazis que moriren durant «la batalla a Catalunya» i que encara existeix a la Diagonal, ens recorda que, efectivament, hi hagué una «hermandad de armas» que justifica l'enemistat de les democràcies envers el règim del General Franco.

ALS NOSTRES AMICS

Degut a certes dificultats, ben comprensibles en les actuals circumstàncies, aquest número de «BANDERA» surt amb sensible retard en relació amb l'anterior. Si bé en l'endemig hem procurat continuar les nostres tasques per mitjà dels «Butlletins d'Informació» apareguts quinzenalment, esperem que d'ara en andavant ens serà possible l'edició simultània d'ambdues publicacions, cada una amb la seva finalitat.

19 de JULIOL

A la sublevació militar de Juliol del 1936 la precedí una etapa d'organització i propaganda que durà uns anys. La major part de les forces polítiques espanyoles de «dreta» prepararen aquest cop des que es proclamà la República. Intentaren, primer, apoderar-se del govern per medis més o menys democràtics, i ja en el poder; en el període anomenat «bienni negre», desvirtuaren molts dels avantatges que en el camp polític i social s'havien aconseguit. A l'ésser bandejades del govern després de les eleccions del 16 de Febrer del 1936, és quan decidiren posar en pràctica la dictadura militar...

Durant l'etapa que va des del Febrer al Juliol del 1936, les dretes espanyoles s'uneixen, lliguen caps; viatgen, tenen contactes amb el feixisme italià i amb el nazisme alemany, i com que cap dels seus polítics té prou intel·ligència per a exercir el paper d'un Mussolini o d'un Hitler ni compten tampoc amb el partit audaciós i amb base popular per a triomfar, confien als militars la tasca de donar el cop.

Eren els temps en que una publicació madrilenya —confessem, de passada, que no hem vist mai, en general, una premsa tan dolenta com la premsa gràfica que s'edita a Madrid—, preguntava en una enquesta al petit món literari i artístic de la capital, de qui era partidari, si dels italians o dels abissinis... Europa començava a dividir-se en els dos camps ideològics que han estat la causa de la segona guerra mundial; a Itàlia, el feixisme havia arribat ja a la seva plenitud, i a Alemanya, les forces de Hitler que es trobaven en el poder des del 1933 estaven en ple període constructiu que havia de dur-les a l'èxit de Munich.

Aliats per les dretes i agullonats per la pròpia ambició, els militars es l'ançaren al carrer. La primera batalla de la guerra es donà a Catalunya i fou perduda pels sublevats; la darrera a Catalunya també, la guanyaren gràcies a l'ajut dels alemanys i italians i de llur material.

Mai es podrà descriure amb exactitud el que sofriren els pobles peninsulars en l'endemig d'aquestes dues batalles, ni el que han sofert des que la guerra acabà. Assassinats en massa, persecucions, fam i l'hanhiment de tot el que representava un ideal de llibertat... I tot això, per què? Un dels objectius dels militars sublevats va ésser ofegar la nostra incipient autonomia. Però Catalunya recordarà sempre la data del 19 de Juliol, data de la primera batalla de la guerra, com un triomf del Règim autònom. I quan s'instaurin de nou les llibertats populars anorreades pels militars sublevats, la nostra política ha de tendir a fer impossible que una nova reacció vingui a truncar-la.

Aquesta és l'exemplaritat de la diada que commemorem

Cap a una nova oportunitat

Al caure la dictadura franquista, quan això sigui i pel camí que vingui, el nostre fet nacional tindrà una nova oportunitat per a afermar-se.

Són molts els que senten la recança de les ocasions perdudes en el passat, l'any 1931, el 6 d'octubre, el 19 de Juliol. Es cert que en qualsevol d'aquestes dates hauriem avançat molt pel camí de la llibertat si havéssim presidit l'acció política un criteri nacionalista. Però nosaltres, sense treure importància a cap d'aquelles ocasions creiem que a Catalunya no són oportunitats el que han de mancar-li. N'hi haurà incesantment, i l'únic que comptarà, en definitiva, és la nostra preparació per aprofitar-les. Estem convençuts que ni caldrà donar per perdut el passat si aprofitem la seva exemplaritat per a orientar-nos.

Es absolutament necessari de que en l'hora oportuna emprenguem una política positiva; que no divaguem; que no es repeteixin els fets lamentables que es presenciaren al nostre parlament, tant per tant de la majoria com de la minoria, que després del que hem sofert tothom emprengui la tasca rectora interior amb sentiment nacional i alta estima de mires. També caldrà estar a l'aguait del que s'esdevingui Catalunya enllà. Sense compartir el parer dels que creuen que el pervindre de l'Estatut és obscur —ja que nosaltres creiem que sense l'acord de Catalunya tota la tasca peninsular a la llarga està condemnada al fracàs—, no deixarem d'admetre la possibilitat de que el canvi de règim no sigui tant destruer com tots imaginem i desitgem, car es parla massa de «govern pont» i ni la posició ni l'actuació del govern Giral no és brillantíssima.

En uns moments en que tot sembla subjecte a revisió no hem de pensar ingènuament que ens correspongui una altra sort. Això, però, no és de cap manera ésser pessimista. Si en algun moment l'Estatut de Catalunya sofreix alguna revisió, ha d'ésser per ampliar-lo. L'augment de les nostres llibertats és una garantia pels pobles de la península. A casa nostra, els militars conegueren la més sorollosa de les desfetes. Barce-

lona ha estat la capital de l'anti-franquisme. La batalla de Catalunya fou, pràcticament, la darrera de la guerra... Tot això ho saben els catalans, valencians i mallorquins; ho saben els bascs, campions al seu torn de l'acció des de l'exili; ho saben els gallecs i tots els homes lliures i de bona voluntat de la península...

De cara a la nova oportunitat podem ésser, doncs, optimistes. Si amb la República ens fou possible assolir una fita com la que representa l'Estatut d'Autonomia, hem de rebutjar, per tant, l'idea de que el resultat d'una revisió no ens posi a cobert, per sempre, de noves embestides reaccionàries i centralistes.

RUSSIA I EL COMUNISME

Una cosa es Rússia i l'altra el comunisme. En ordre a les realitats la URSS, amb independència de la ideologia adoptada oficialment, ha estat un dels factors decisius de la lluita contra les potències totalitàries de l'Eix.

La política internacional dels estats deixa marge a totes les subtils i especulacions, cosa comprensible si es té en compte que són els interessos i no les simpaties les que determinen el seu joc. Exhumar el pacte germano-soviètic, després de la realitat de l'esforç de guerra rus, és tan inadequat i pueril com reivindicar una pretesa actuació pro-Nacions Unides després de Tànger i la «División Azul».

Nosaltres no som comunistes, però tampoc som tan ingenus com per a deixar-nos ensibornar pel reclam de l'anticomunisme genèric, actitud de pantalla darrera la qual, disfressats amb tòniques democràtiques, amaguen llur feixisme vergonyant els que fins ahir predicaren la «cruzada europea contra el comunismo y la plutocracia».

Joc net i cartes vistes. Rússia fa una política i les democràcies occidentals una altra. Com a demòcrates l'elecció no admet dubte; ens ve imposada per una sèrie de circumstàncies que no podem ni devem de fugir. Però d'això a servir les combinacions, més o menys encobertes, dels enemics d'ahir hi va un abim; el que separa els «demòcrates orgànics».

Siguem realistes; ens agradin o no les tendències comunistes hem d'admetre llur existència i llur contribució en la lluita contra l'enemic de tots. Definir-se com a anticomunista en aquests moments, a més d'ésser negatiu és perillós; els anatemes sovint es tornen contra aquell que els empra. Catalunya és una entitat permanent; lluitem, doncs, per la seva grandesa, no pas amb paraules i amb exclusions, sino amb l'ordenada actuació d'una política conscient, encaminada a solucionar en forma democràtica els greus problemes amb que caldrà enfrontar-nos el dia de demà, d'aquest demà pròxim i lliure.

Noticiari de la ciutat i de les comarques

Continuen produint-se, a Barcelona, atracaments de totes menes, la qual cosa ens demostra que les simples mesures de terror per si soles estan mancades d'exemplaritat. Nosa tres no aprovem la comissió de fets que freqüentment no obeeixen a cap mòbil de tipus polític; ens limitem a constatar que es produeixen i que es silencien per part de l'autoritat fins al punt que oficialment no existeixen atracaments sinó simples «discussions violentes» entra atracadors i atracats.

No tots els rectors de poble toleren la intromissió dels elements franquistes en les funcions del seu ministeri. Ens comunica en aquest sentit un delegat del grup V que en un poble de la part nord el rector Mossèn X donant proves d'una gran enteresa s'ha negat a informar en contra d'uns feligresos la condició política dels quals interessava la autoritat militar als efectes d'un procediment sumaríssim. Mossèn X al·legà que l'informar respecte a les activitats polítiques dels seus feligresos no era qüestió pròpia del seu ministeri sacerdotal ni de les seves funcions de pastor d'ànimes. Amonestat per elements militars del poble, Mossèn X mantingué la seva actitud digne sense deixar-se intimidar per les coaccions de que fou objecte. Oferim el cas exemple a tots aquells que en ocasions anàlogues s'han comportat diferentment.

Ens comunica el delegat d'un dels grups del Vallès un fet ocorregut a la vila de Rubí. Com que no enclou perill pel nostre comunicant, ni per terceres persones, ens donem el gust de concretar noms i detalls. Amb motiu de l'homenatge «popular» que el poble de Catalunya ve retré al General Franco (?) els falangistes més o menys vergonyants d'una fàbrica de Rubí passaren els consabuts plec de firmes per tal que els obrers poguessin manifestar espontàniament (!) llur adhesió a l'homenatge. Doncs bé, unes treballadores de la dita fàbrica, no sentint-se massa espontànies, es negaren a subscriure l'adhesió, aconseguint que tot el personal es solidaritzés amb la seva actitud. Assabentat l'Alcalde falangista del «plante» ocorregut, es persona a la fàbrica acomiadant «ipso facto» a les iniciadores de la resistència i suspentent el racionament dels altres treballadors fins i tant no canviessin d'opinió, sens perjudici de sancions molt més greus d'aquesta manera aconsegui que tothom firmés «espontàneament» amb autèntica emoció patriòtica. Fem constar, que l'Alcalde al·ludit es diu «Don Luis Iglesias»; que es foraster i falangista; que s'ha arribat -oh austeritat administrativa!- a vendre com a fusta els arbres del cementiri del poble (autèntic). Com a final, només ens cal afegir que durant la guerra l'home estava camuflat com a milicià, de reraguarda, de la Columna Durruti. Es possible que guardi encara, ben amagadeta, la gorra de xarol.

Els grups valencianistes de Bandera editen la publicació «La Boatella», òrgan de les nostres reivindicacions, idèntiques

a les del País Valencià. Remarquem la constitució de diversos grups a València-Capital i terres de Castelló.

El missatge de Bandera ha arribat als catalans d'Amèrica. La nostra publicació ha estat profusament difosa gracies a la magnífica reproducció facsimil que de cada número han portat a terme els elements patriotes del «Casal Català» de Buenos Aires. Des d'aquestes pàgines els remerciem, units en una mateixa fé.

AL MARGE DE LES IDEES

La premsa espanyola, continuant la tàctica de presentar la península com un illot de calma en mig de la tempesta que sotragueja el món, ens palesa diàriament les dificultats que con mouen a totes les nacions mentre silenciada amb ostinada malícia tots els problemes que ens afecten. A Espanya no passa res; no hi ha revoltes, ni vagues, ni fam. Segons la propaganda oficial, els estrangers que ens visiten, queden meravellats de la pau i de l'ordre que regna entre nosaltres, de l'abundor de queviures que es veu per tot. Però la majoria de les vegades aquests visitants, ni poden ni s'entretenen en profunditzar el com i el què del que veuen. Ben proveïts de pessetes obtingudes per pocs diners al canvi oficial, els és fàcil procurar-se queviures, roba i tota mena de d'articles de vestir que són les coses que més es troben a faltar viatjant per l'Europa de la post-guerra. Però a Espanya les necessitats hi són com en qualsevolga altre país, tot i que nosaltres no hem patit la guerra ni hem conegut l'ocupació ni l'alliberament, amb els canvis que això comporta, la península ha estat preservada d'aquest flagell degut a una sèrie d'imponderables que no guarden cap relació amb les «qualitats» d'estadística que hom preté atribuir al general Franco. Els problemes hi són; i cal tenir en compte la pau gaudida mentre Europa es dessagnava i les possibilitats desaprovechades, esdevingudes estèrils per la més inepta de les dictadures que hem sofert, per a comprendre fins on arriba la nostra dissort i quin preu hem pagat els errors i les vileses d'una política que ha estat a punt d'arrossegar Espanya a l'aventura més tràgica de la seva història.

Han passat deu anys des que es

produí la sublevació militar, deu anys durant els quals els autors d'aquella catàstrofe han pretès justificar-se i justificar-la al legant de que a Espanya no es podia viure, de que es perseguia als homes honorats, de que el govern republicà era un feude de Moscú. Siguem justos, i si recordem als assassins de Calvo Sotelo, recordem també els del Tinent Castillo, assassinat pocs dies abans; pensem que no fóu la República la que disposà la mort del primer, sinó els companys del segon exasperats de ràbia i obrant individualment. La Història es fàcil de tergiversar.

Els problemes que existeixen en 1936 existeixen avui més agreujats. Justament allò que més preocupa a tots els qui serenament pensen en l'esdevenidor polític de Catalunya és preveure com es produirà aquest canvi que tots esperem. La política és l'art de les realitats i és innegable que l'immensa majoria del poble espanyol que desitja la desaparició d'un règim que ens envileix a tots, voldria que el trànsit es produís sense la commoció d'una nova guerra civil. Que el govern que ha de substituir la dictadura del General Franco, ens portés, almenys, aquella abundor i aquella facilitat de viure dels anys anteriors al 1936 que hom recorda amb enyorança, talment com els francesos recordaven la «douceur de vivre» referint-se als temps anteriors a la guerra europea del 1914 - 1918. Però nosaltres creiem que això no és possible. No entra en la línia de conducta de BANDERA s'ha imposat des del primer moment enganyar als nostres lectors hem estat sempre sincers i pensem ésser-ne malgrat sigui més fàcil i agradable afalagar els sentits fent demagògia que no dient les veritats que a tots ens desplauen. Nosaltres creiem que el govern que succeeixi al del General Franco tindrà davant seu una de les tasques més compromeses que la Història hagi reservat a un govern d'Espanya. Tots els problemes que ara hi ha latents reclamaran a les hores llur immediata solució, i possiblement caldrà lluitar a més a més amb les oposicions aferrissades d'aquells que amb la caiguda del nacional-sindicalisme veuran esfumar-se llurs canongies que un dia imaginaren vitalícies.

Els catalans tenim un sentit pràctic de la vida que ens permet coordinar els ideals substantius, d'intens espiritualisme, amb les necessitats concretes quotidianes; per això ens escauen les actituds pragmàtiques i realistes que permeten anomenar les coses pel seu nom. Un català pot ésser catòlic o laic, blanc o vermell, sindicalista o burgès, però per damunt de l'accidentalitat ideològica, és un home pràctic que trepitja de peus a terra. Creure per tant, que l'ensorrada de l'assaig feixista espanyol solucionarà per art màgica els greus problemes plantejats a la nostra terra, és viure d'il·lusions. Al marge de les idees, les realitats imposen les normes polítiques que haurem de seguir inexcusablement el dia de demà. Siguin quins siguin els programes que presideixen la desintoxicació del país, i es diguin com es diguin els homes que els representin, el camí a seguir serà de sacrifici i de lluita. Per això nosaltres us prevenim per a quan arribi l'hora; no us creguessiu que els règims d'opressió es vencen al conjur d'unes quantes frases sonores i buides.

S'ha reorganitzat el Bloc Escolar

En el mes de Febrer d'aquest any s'esdevingueren a l'Universitat de Barcelona un seguit de fets, ja coneguts de tots, que provocaren una forta reacció entre universitaris: Es produí la primera topada violenta entre els nacionalistes i el S. E. U. Aquesta reacció no fóu prou enèrgica palesant una sèrie de defectes de tècnica i d'organització que imposaren la necessitat de revisar conductes i d'afinar tàctiques i de reorganitzar el «Bloc Escolar Nacionalista».

Entre les activitats a que a donat lloc aquella reacció hi ha la represa de la publicació de «REDREÇAMENI», òrgan quinzenal del B. E. N. que ha publicat ja sis números, densos exemplars plens de bon sentit, i l'haver estès l'organització clandestina del Bloc a través de les tres branques, catalana, valenciana i mallorquina, que desenvolupen llurs activitats en els ambients universitaris de Barcelona i València.

En l'orientació política dels estudiants el Bloc va prenent de dia en dia una major influència, havent incorporat al món universitari l'imperatiu de que en els tres països de llengua catalana es mantingui la necessària coprdinació en l'esforç d'alliberació nacional. No cal dir que «BANDERA» que propugna el redreçament de totes les activitats catalanistes, saluda amb goig la reorganització del B. E. N. considerant com a pròpies les seves aspiracions.

BANDERA DE LA REPUBLICA CATALANA

DISCIPLINA NACIONAL

Lentament torna l'iniciativa a les nostres mans. Cada dia són més llunyanes aquelles hores plenes de desesma que originà la desfeta, immediatament de les quals floriren les primeres manifestacions clandestines de protesta; cada dia també són més nombrosos els enemics de Catalunya que tenen consciència i temor alhora del nostre vigorós redreçament nacional. De mica en mica la nostra veu ha esdevingut més ferma i més escoltada. I és un fet positiu que catalans de tots els estaments socials s'encuadren en la lluita deixant de banda antigues actituds de simpatia purament espiritual.

Constatem que l'única cosa que ha resistit la dictadura nacional-sindicalista, al cap de tants anys d'opressió, és la fe general del nostre poble en el ressorgiment de Catalunya. Aquest ressorgiment ningú no sap com ni quan es produïra; però ningú dubta de que ha de produir-se. Perquè les col·lectivitats nacionals poden veure's en ocasions paral·litzades per fets externs a llur naturalesa, però és per a rependre després, amb més força, llur camí ascensional.

El nostre poble és lent i assenyat. Es mou empès per conviccions sentides, i encara que no ho sembli, no cedeix fàcilment en la lluita per la consecució dels seus ideals. Aquesta condició que contrapesa la seva manca de vocació per a la violència és la que ens permet proclamar —avui que som tan lluny de posseir la força—, que venim a restablir la disciplina nacional.

Hem esboçat en exemplars anteriors els nostres idearis; avui creiem que ja és hora d'expressar les nostres exigències, i la primera és aquesta disciplina nacional que propugnem.

CONSIGNES

- ENROLA'T si no ho has fet ja, a l'organització que et sigui més immediata. Cal treballar per a que Catalunya segueixi éssent l'avançada antifranquista.
- COMBAT el franquisme. L'actual racionament, el règim de salaris, la immoralitat burocràtica... et donaran elements per a les crítiques més justes i implacables amb les quals s'accelera la caiguda del franquisme.
- PROPAGA Bandera i els seus idearis de llibertat nacional, unió voluntària dels pobles de l'antiga Confederació, ordre social i política peninsular definida.
- RESTABLEIX al teu voltant els conceptes de Pàtria i de disciplina nacional. Els idearis superiors imposen deures a complir. Tots haurem de donar comptes de la contribució a la lluita per Catalunya i la llibertat.

No volem atiar les passions polítiques i estem molt lluny de voler contribuir a la creació de patents de patriotisme. Però el que no acceptem, precisament ara que un estat de falsa tolerança ho fa possible, és que hom confongui la deserció, la traïció i la col·laboració més o menys encoberta amb el règim actual, amb una actitud oportunista.

Per a nosaltres negar Catalunya no es discrepar sino traïr. Adoptar actituds expectatives mentre hi ha qui ho dona tot per Catalunya, no és abstenir-se oportunament, sinó desertar. L'acció servil de certs nuclis que arreu del món ha rebut la qualificació de col·laboracionisme és i serà per a nosaltres, catalans, expressiva d'intel·ligència amb l'enemic. Mai podrà justificar-se amb conceptes distints.

Es necessari que anunciem des d'ara la posició que resoltament adoptarem davant dels elements que pels motius que siguin, s'han apartat de la ètica catalanista que un dia predicaren. Hi ha qui ha volgut ig-

norar la nostra personalitat nacional i no ha donat més transcendència a la dictadura que ens oprimeix que la d'un canvi polític qualsevol; altres han tractat de justificarse al·legant una instintiva reacció davant els desencerts de la guerra civil comesos en el camp republicà. Però cap d'aquestes actituds és acceptable. Per damunt de les diferències de partit o de grup hi ha uns principis essencials d'ordre superior que representen la comunitat de la Pàtria i la idea de permanència del catalanisme, i aquests principis no admeten la traïció, i menys encara per part d'aquells que un dia en feren bandera de la seva pròpia justificació intel·lectual.

Nosaltres no som extremistes ni intolerants; no volem erigir la violència com a norma política; rebutgem les dictadures, siguin blanques o roges; però les nostres conviccions insubornables ens obligen a exigir la responsabilitat de tots aquells que hagin traït a Catalunya. La democràcia catalana no consentirà mai la impunitat de llur crim.